

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

18 - 19 лютого 2025

ПОЛТАВА

**Матеріали X
Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції**

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет ветеринарної медицини

Кафедра паразитології та
ветеринарно-санітарної експертизи

УДК 636.09

**Вирішення сучасних проблем
у ветеринарній медицині:**

матеріали X Всеукраїнської
науково-практичної
Інтернет – конференції
(18 – 19 лютого 2025, м. Полтава).
Полтава: ПДАУ, 2025. – 130 с.

Редакційна колегія:

Мельничук В. В.,

д. вет. н., професор;

Корчан Л. М.,

к. вет. н., доцент;

Євстаф'єва В. О.,

д. вет. н., професор;

Михайлютенко С. М.,

к. вет. н., доцент;

Щербакова Н. С.,

к. вет. н., доцент;

Долгін О. С.,

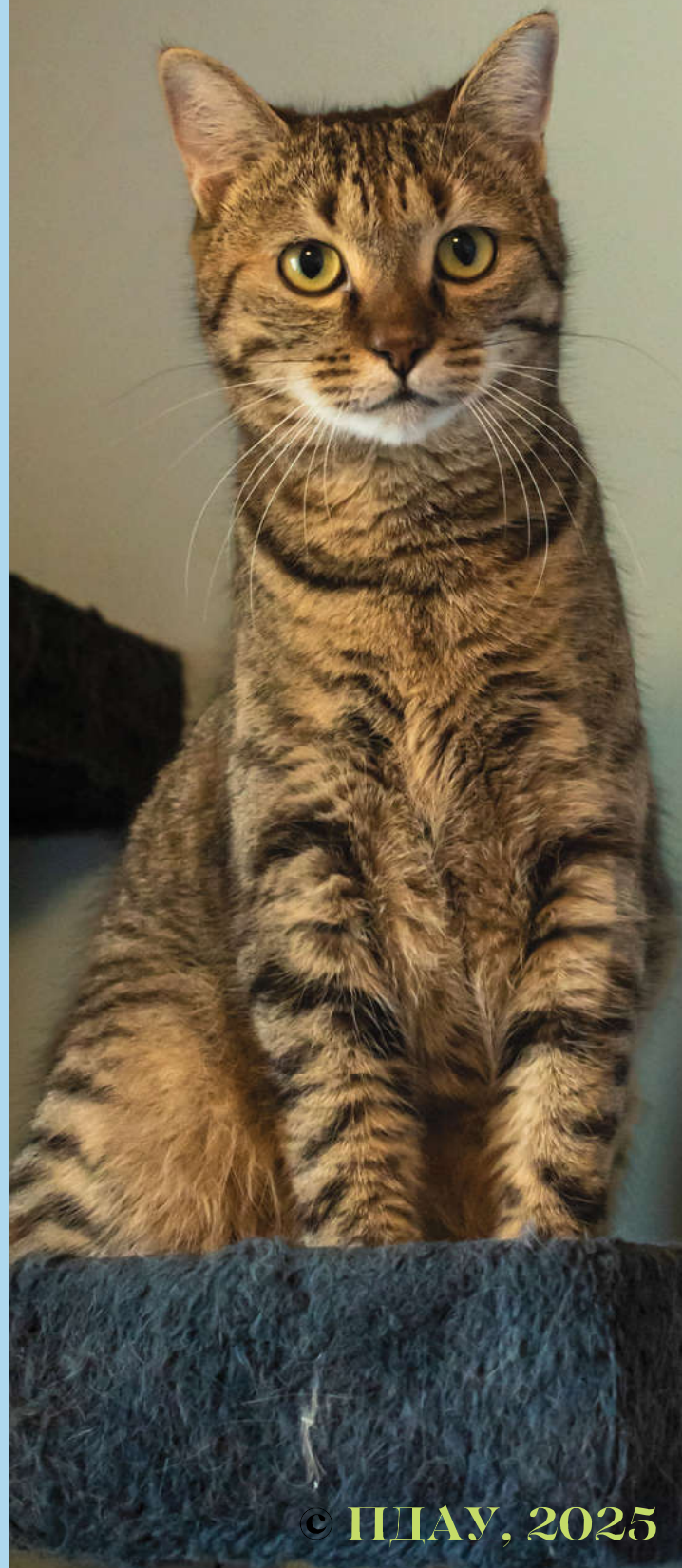
завідувач лабораторії паразитології.

Збірник містить матеріали
X Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції
«Вирішення сучасних проблем у
ветеринарній медицині»
з актуальних напрямів сучасної
ветеринарії.

*Відповідальність за зміст і достовірність
публікацій несуть автори.*

Відповідальний за випуск:

к. вет. н., доцент Корчан Л. М.

© ПДАУ, 2025

TRICHURIS VULPIS – НЕМАТОДА, ЩО УРАЖАЄ НЕ ЛИШЕ СОБАК**Заєць С. Ю.¹**

здобувач вищої освіти ступеня магістр,

Мельничук В. В.^{1,2}

д. вет. н., професор,

¹Полтавський державний аграрний університет,

м. Полтава, Україна

²Інститут ветеринарної медицини Національної академії

аграрних наук України, м. Київ, Україна

Актуальність проблеми. З літературних джерел відомо, що трихуроз – це гельмінтозне захворювання викликане нематодою яка за систематичним положенням на сьогодні відноситься до роду *Trichuris* Roederer, 1761. В історичному аспекті цей рід мав різні назви, яких наразі нараховано аж 22 (рис. 1), всі вони нині вважаються синонімами роду *Trichuris* [2, 3].

Рід *Trichuris* Roederer, 1761

= <i>Buckleyuris</i> Sarwar, 1959	= <i>Trichocephalus</i> Schrank, 1788
= <i>Erycocephalus</i> Marzocchi, 1908	= <i>Trichokephalus</i> Baelz, 1883
= <i>Mastigades</i> Zeder, 1803	= <i>Trichoncephalus</i> Lutz, 1894
= <i>Mastigodes</i> Zeder, 1800	= <i>Trichocephalus</i> Kahane, 1907
= <i>Mastigoides</i> Lamarck, 1816	= <i>Trichuria</i> Gage & Bass, 1910
= <i>Rudolphia</i> Sarwar, 1959	= <i>Trichurus</i> Fagge & Pye-Smith, 1902
= <i>Salamia</i> Sarwar, 1959	= <i>Tricocephalus</i> Lamarck, 1801
= <i>Trichiuris</i> Herbst, 1787	= <i>Tricuris</i> Bradley, 1813
= <i>Trichocephalus</i> Wichmann, 1889	= <i>Tricurus</i>
= <i>Trichocephalis</i> Goeze, 1782	= <i>Trinchocephalus</i> Matta, 1914
= <i>Trichocephalos</i> Goeze, 1782	= <i>Trycocephalus</i> Marzocchi, 1907

Рис. 1. Різноманіття синонімів назви роду *Trichuris*

Також, відомо, що рід *Trichuris* налічує надзвичайно велику кількість видів гельмінтів, які паразитують у багатьох ссавців, у тому числі й людини. Сучасне систематичне положення трихурат наведено на рисунку 2.

Відповідно до наукових досліджень, на сьогодні науковцями доведено існування наявності 42 генетично відмінних паразитів, що відносяться до роду *Trichuris*. При цьому, окремі з існуючих видів мають від 1-го до 4-х підтипів. Власну назву (що включає назву родовий та видовий епітет) мають лише 33 види нематод, ще 3 – містять лише родовий епітет, а 6 – наразі без рангу. Перераховані на рисунку 2 збудники здатні викликати захворювання на трихуроз у декількох сотень видів тварин, а також і в людини [2, 3].

У собак захворювання на трихуроз викликає нематода виду *Trichuris vulpis*, яка в світовій літературі різних років також відома як *Trichocephalus vulpis*. Слід зазначити, що з наукових літературних джерел вказаний вид нематод здатен уражати не лише собак (рис. 3). Потенційне коло організмів, в яких було зафіксовано наявність збудника *T. vulpis* включає 9 господарів [4].

<p>Царство Animalia Тип Nematoda Клас Eoplea Ряд Trichinellida Родина Trichuridae Рід <i>Trichuris</i> Roederer, 1761</p> <p style="text-align: center;">Безпосередньо підпорядковані таксони:</p> <p><i>Trichuris arvicolae</i> Felú et al., 2000 <i>Trichuris bainaie</i> Del Rosario Robles, Cutillas, Javier Panei & Callejon, 2015 <i>Trichuris capreoli</i> Artjuch, 1948 <i>Trichuris cervicaprae</i> Kreis, 1935 <i>Trichuris colobae</i> Cutillas de Rojas, Zurita, Oliveros & Callejon, 2014 <i>Trichuris cutillasae</i> Eberhardt, Del Rosario Robles, Monje, Beldomenico & Callejon, 2019 <i>Trichuris discolor</i> (Linstow, 1906) 1 <i>Trichuris duplantieri</i> Ribas, Diagne, Tataru, Diallo, Poonlaphdecha & Brouat, 2017 <i>Trichuris felini</i> Ribas & Casanova, 2004 <i>Trichuris germani</i> <i>Trichuris guevarai</i> Martinez, Hernandez & Acosta, 1979 <i>Trichuris infundibulus</i> (Linstow, 1906) <i>Trichuris landak</i> Purwaningsih, 2013 <i>Trichuris leporis</i> (Frölich, 1789) <i>Trichuris mallomyos</i> Hasegawa & Dewi, 2017 <i>Trichuris massoi</i> Del Rosario Robles, Cutillas & Callejon, 2018 <i>Trichuris muris</i> (Schrank, 1788) 4 <i>Trichuris musseri</i> Hasegawa & Dewi, 2017 <i>Trichuris myocastoris</i> Enigk, 1933 <i>Trichuris opaca</i> Barker & Noyes, 1915 <i>Trichuris rhinopipteroxella</i></p>	<p><i>Trichuris serrata</i> von Linstow, 1879 <i>Trichuris silviae</i> Panti May & Robles, 2016 <i>Trichuris skjabini</i> Baskakov, 1924 <i>Trichuris spalacis</i> (Petrov & Potchina, 1953) <i>Trichuris spec</i> (Abildgaard) Abildgaard <i>Trichuris spec</i> Barker & Noyes <i>Trichuris spec</i> Robles, 2011 <i>Trichuris suis</i> (Schrank, 1788) 2 <i>Trichuris sylvilagi</i> Tiner, 1950 <i>Trichuris tarandi</i> (Pushmenkov, 1939) <i>Trichuris thrichomyssi</i> Lopes Torres, Nascimento, Menezes, Garcia, Santos, Maldonado Jr., Miranda, Lanfredi & Souza, 2011 <i>Trichuris travassosi</i> Gomes, Lanfredi, Pinto & Souza, 1992 <i>Trichuris trichiura</i> (Linnaeus, 1771) 2 <i>Trichuris ursinus</i> Callejón, Halajian & Cutillas, 2017 <i>Trichuris vulpis</i> (Frölich, 1789) Smith, 1908 BOLD:ACI0132 (<i>Trichuris</i> sp.) BOLD:ADP3004 (<i>Trichuris</i> sp.) BOLD:ADR1891 (<i>Trichuris</i> sp.) BOLD:ADR2453 (<i>Trichuris</i> sp.) BOLD:ADR7416 (<i>Trichuris</i> sp.) BOLD:ADR9010 (<i>Trichuris</i> sp.)</p>
--	---

Рис. 2. Систематичне положення нематод роду *Trichuris*

Parasite of		
<i>Canis aureus</i> (Golden Jackal)	<i>Canis lupus familiaris</i> (domestic dog)	<i>Nyctereutes procyonoides</i> (Raccoon dog)
<i>Canis latrans</i> (Coyote)	<i>Chrysocyon brachyurus</i> (Maned Wolf)	<i>Vulpes velox</i> (Swift Fox)
<i>Canis lupus</i> (Wolf)	<i>Homo sapiens</i> (man)	<i>Vulpes vulpes</i> (Red Fox)

Рис. 3. Потенційні господарі нематоди *Trichuris vulpis*

Так, серед переліку ссавців, у яких дослідники різних країн, генетичними методами детекції довели наявність збудника *T. vulpis* окрім собак виявилися: шакали, койоти, сноти, вовки, різні види лисиць (лисиця руда та лисиця американська) та людина [4–8].

Висновок. Нематоди роду *Trichuris* на сьогодні налічують 42 генетично відмінних паразитичних організми, які здатні викликати захворювання на трихуроз у декількох сотень ссавців включаючи й людину. Найбільшого зоонозного значення з усіх видів нематод роду *Trichuris* має вид *Trichuris vulpis* (Froelich, 1789) Smith, 1908, оскільки останній офіційно науковцями був виявлений в організмі 8-ми різних видів тварин, а також в людини.

Література

1. *Trichuris*. (2012). Molecular detection of human parasitic *Pathogens*, 736–747. <https://doi.org/10.1201/b12264-73>
2. *Trichuris vulpis*. (n.d.). *Encyclopedia of Parasitology*, 1478–1478. https://doi.org/10.1007/978-3-540-48996-2_3273
3. *Trichuris* Roederer, 1761 in GBIF Secretariat (2023). *GBIF Backbone Taxonomy*. Retrieved from: <https://doi.org/10.15468/39omei>
4. World Species. Retrsted from: <https://worldspecies.org/ntaxa/3638383>
5. Masuda, Y., Kishimoto, T., Ito, H., & Tsuji, M. (1987). Visceral larva migrans caused by *Trichuris vulpis* presenting as a pulmonary mass. *Thorax*, 42 (12), 990–991. <https://doi.org/10.1136/thx.42.12.990>
6. Singh, S., Samantaray, J. C., Singh, N., Das, G. B., & Verma, I. C. (1993). *Trichuris vulpis* infection in an Indian tribal population. *The Journal of Parasitology*, 79 (3), 457. <https://doi.org/10.2307/3283589>
7. Cutillas, C., de Rojas, M., Ariza, C., Ubeda, J. M., & Guevara, D. (2006). Molecular identification of *Trichuris vulpis* and *Trichuris suis* isolated from different hosts. *Parasitology Research*, 100 (2), 383–389. <https://doi.org/10.1007/s00436-006-0275-z>
8. Hall, J. E., & Sonnenberg, B. (1956). An apparent case of human infection with the whipworm of dogs, *Trichuris vulpis* (Froelich, 1789). *The Journal of Parasitology*, 42 (2), 197. <https://doi.org/10.2307/3274735>

Бібліографічний опис для цитування:

Засць С. Ю., Мельничук В. В. *Trichuris vulpis* – нематода, що уражає не лише собак. Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали X Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (18–19 лютого 2025 року м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2025. С. 55–57.

Copyright © The Author(s). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>.